

Pretrvá mnohé... Sklenená budúcnosť?

2. november. Pamiatka zosnulých. Sviatok, o ktorom sa hovorí mnoho. Pekne upravené hroby, cintoríny. Horiace sviečky. V týchto dňoch spomíname na našich predkov. Častejšie než inokedy. Kým boli, kým sme my. Vysvetľujeme mladším generáciám kto boli ľudia, ktorých mená čítame na pomníkoch.

Odmetieme suché lístie, vytrháme suchú trávu, zoškrabeme mach. Položíme nové kvety, čečinu. Zapálime sviečky. Pomodlíme sa za zosnulých. Toto sú posledné fázy. Príprava sa ale začína už doma – vybalíme čo zostalo z minulých rokov, pripravíme náradie do auta a po ceste sa ešte zastavíme dokúpiť čo nemáme.

Je tu ale ešte jeden deň - o ktorom nikto nehovorí. Deň, síce u každého rozdielny, ale ktorý vždy prichádza. Deň, keď je potrebné to všetko z hrobu odstrániť. Čečina uschla, alebo je beznádejne zničená slnkom, dažďom, mrazom – tá umelá. Vázy sú poprevracané vetrom. To všetko sa vyhodí do kontajnerov.

Mohlo by sa zdať, že všetko je v poriadku, normálne. Veď to tak chodí rok, čo rok. Pozastavíme sa nad cenou umelých kvetov v obchode a povieme si: „Nejako zdraželi“

Všade sa hovorí o recyklácii, ekológii, minimalizácii plytvania. Ale v tomto prípade, akoby to neplatilo. Roky kupujeme nové kvety, nové kahance. Pritom tie staré sú často v dobrom stave a pokiaľ sa nerozbijú, tak vydržia nie jeden, ale aj päť rokov. Vyhodíme ich lebo stratia farbu, zhrdzavie vrchnák, ak nie je plastový. Číre kahance nie sú tak obľúbené. Vrchnáky nie sú vzájomne kompatibilné...

Sklo: doba rozkladu – 5000 rokov, oficiálne. V skutočnosti? Nie, len neexistuje staršie, človekom vytvorené sklo. Môžeme tu pokojne hovoriť o (takmer) neobmedzenej životnosti. Práve preto tá sklenená budúcnosť. Keď sa prejdeme po cintorínoch, tak si všimneme ešte jednu vec – kusy rozbitých kahancov. Najčastejšie v okolí kontajnerov, ale aj na mnohých iných miestach. Pýtame sa: Je to potrebné? Kupovať toľko kahancov, keď sa iba pobijú? Nie je lepšie kúpiť menší, čo sa neprevráti a v ďalších rokoch len kupovať náplne? Obyčajná sviečka v plastovej mištičke postačí. Nemusí svietiť desať hodín.

Horiaca sviečka je len symbolom. Bez spomienok, modlitby, je len prázdny gestom. V minulosti ľudia vo svojom testamente odkázali koľko a aké sviečky majú byť použité pri ich pohrebe – aj s patričnou finančnou čiastkou. Dnes sme to už prekonali. Sviečky už nie sú nákladným tovarom, ich cena (a kvalita) je čím ďalej nižšia. Kupujeme ich vo veľkom.

Mali by sme sa ako spoločnosť zamyslieť aj nad tým, či pri tých všetkých svetových dňoch nie je miesto ešte pre jeden – deň upratovania. V ktorý by sme vyčistili naše okolie. Rozbitých kahancov, pohárov a iného odpadu. Tieto predmety sú obľúbeným terčom vandalov. Ľahko sa dajú rozbiť, je ich dostatok a ich črepy nikoho netrápia. Nie len na cintorínoch, ale aj všade inde. Rozbité poháre vídavame bežne. Na navštevovaných miestach, pri pomníkoch.

O plastoch hovoria všetci. Sklo už akosi nikoho netrápi.

Mgr. Peter Chytil